

Mer pollinering

Sveriges Biodlares Riksförbund

Pollineringskris blir ett allt vanligare ord i debatten. På allt fler håll börjar nu oron för att tillgången på pollinerande insekter också får negativa effekter på förutsättningarna för andra näringsgrenar att sprida sig.

God pollinering har stor betydelse för lönsamheten i framför allt frö-, bär- och fruktodling.

Även Sverige har tagit frågan på allvar och dåvarande Krisberedskapsmyndigheten gav Jordbruksverket i uppdrag att utreda frågan.

Jordbruksverkets utredning ”Massdöd av bin – samhällsekonomiska konsekvenser och möjliga åtgärder” från 2010 har påvisat den känslighet som finns i vårt ekosystem och där honungsbiet har en stor betydelse. Av utredningen framgår bl.a. ”Värdet av den svenska honungsproduktionen är 117–135 miljoner kronor medan värdet av binas pollinering i Sverige är 189–325 miljoner kronor. I beräkningarna används priserna som biodlaren, lantbrukaren eller trädgårdsodlaren får för sina produkter innanförädling. Butiksvärdet av produkterna är mycket högre. En förlust av 40 procent av bisamhällena i Sverige skulle innebära en utebliven intäkt på 200–300 miljoner kronor om förutsättningarna för biodling i övrigt är bra. Värdet av honungsbinas pollinering av den vilda floran är svårt att uppskatta men förmodligen är det mycket betydelsefullt. På grund av en oroande minskning av antalet vilda specialiserade pollinatörer har vi blivit beroende av en supergeneralist som honungsbiet som besöker ett mycket stort antal växtarter.”

”På slättbygden är det ofta brist på pollen- och nektarväxter. Särskilt brist på pollen av bra kvalitet är ett hot mot binas hälsa. Med enkla åtgärder är det dock möjligt att öka antalet pollen- och nektarväxter även på storskaliga lantbruk på slättbygden. Miljöersättningarna för bland annat skyddszoner behöver ses över för att uppmuntra lantbrukare på slättbygden att gynna och plantera lämpliga växter för såväl honungsbin som för vilda pollinatörer.”

Vid överläggningar mellan Sveriges Biodlares Riksförbund (SBR), GRO Gröna Näringens Riksorganisation och Sveriges Frö och Öljeväxtodlare har det visat sig att dessa organisationers medlemmar har ett behov av att finna gemen-

samma mötesplatser för att diskutera och förstå varandras behov av utveckling och möjligheter till ökade skörderesultat. Detta har också gjort att en ansökan har skickats till Jordbruksverket om ett gemensamt projekt.

En bra insektpollinering kan öka skörden i raps och rybs med 10-20% och är helt avgörande för skörd och kvalitet i bl.a. äpplen och jordgubbar.

Europaparlamentet uppmanar i en resolution från 2008 kommissionen bl.a. ”att vidtaga nödvändiga åtgärder för att begränsa riskerna för en otillräcklig pollinering, både för biodlarna och jordbrukarna, vars produktion skulle kunna ökas avsevärt.”

Detta visar med önskvärd tydlighet behovet av fler honungsbin i Sverige vilket skulle ge en ökad pollinering och på det sättet mer skördar och en större biologisk mångfald samt mer honung för att förverkliga intentionerna i Matlandet Sverige.

Miljöersättningarna för bland annat skyddszoner bör också uppmuntra lantbrukare att plantera lämpliga växter för såväl honungsbin som för vilda pollinatörer.

När en pollineringsersättning baserad per samhälle införs till biodlarna så skulle det bidra till att uppfylla målen om en ökad skörd, en ökad biologisk mångfald samt en ökad honungsproduktion. Ersättningar som påminner om detta finns redan i Norge och Finland.

Sveriges Biodlares Riksförbund yrkar att riksförbundsstämman beslutar uppdra åt riksförbundsstyrelsen

att stödja motionens förslag till en pollineringsersättning och en ökad miljöersättning

att verka för att detta implementeras i jordbrukspolitikens ersättningssystem

Mantorp 2010-03-31

Sveriges Biodlares Riksförbund
Förbundsstyrelsen
genom

Michael Cornell
Föbundssekreterare